

JAARVERSLAG | 2020

SUMMARY

Voorwoord voorzitter BIS.....	3
Evolutie in het jaar 2020.....	4
Partnerschappen.....	8
Zuid-Afrika.....	9
Burundi.....	12
Senegal.....	14
Budget.....	16
Sustatool.....	17
Fonds sectoriels de l'industrie alimentaire.....	18
Voorspellingen.....	19

VOORWOORD

Vrijheid, verantwoordelijkheid,
verdraagzaamheid & solidariteit

Het jaar 2020 stond voor iedereen wereldwijd in het teken van de COVID-19 pandemie. In België hebben wij als vakbond altijd het belang van een sterke sociale zekerheid zeer sterk verdedigd, en wij konden de positieve impact hiervan zien in de Belgische context. Ons sociaal model heeft veel werknemers een vangnet gegeven om hen te helpen aan de coronacrisis het hoofd te bieden.

In tegenstelling tot België zijn de sociale beschermingssystemen in onze partnerlanden niet goed uitgebouwd, of zelfs onbestaand. De Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) schat dat de helft van de wereldwijde beroepsbevolking gevaar loopt de bestaansmiddelen te verliezen. Vooral in Afrika, met een grote groep van werknemers in de informele economie, riskeren veel mensen in armoede te vervallen vanwege de COVID-19 crisis.

Onze partnerorganisaties in Burundi, Senegal en Zuid-Afrika hebben een zware strijd gevoerd om de werknemersrechten in tijden van COVID-19 te verdedigen. Ze werden geconfronteerd met tal van moeilijkheden zoals grote ontslaggolven van werknemers, leedverlies en schending van arbeidsrechten ten aanzien van veiligheid en gezondheid op de werkvloer.

Meer dan ooit hebben wij nood aan een nieuw economische model met Waardig Werk als belangrijke drijfveer. In het kader van de International Vakverbond oproep tot een nieuw sociaal contract stappen wij mee in de "Timefor8" campagne. SDG 8 "Waardig Werk" is de sleutel om de sociale en economische gevolgen van de Covid-19-crisis aan te pakken. SDG 8 richt zich op werknemersbescherming, waardig werk, sociale bescherming en inclusieve groei.

2020 was ook het jaar van het aantreden van een nieuwe Minister van Ontwikkelingssamenwerking, Minister Kitir. Wij hebben haar beleidsverklaring met grote interesse gelezen, en merkten meteen het belang van de IAO Waardig Werk agenda als belangrijke beleidsprioriteit!

Olivier Valentin

Voorzitter vzw BIS

Evolutie in het jaar 2020

COVID-19 heeft een ongeziene impact op de wereld van werk gehad in 2020. Diegene zonder een goed sociaal vangnet dreigen over de rand de afgrond in te duikelen. De vakbonden pleiten al jarenlang voor waardig werk en sociale bescherming als de garantie tegen armoede!

Als wij merken dat grote multilaterale instellingen zoals de OECD, de IMF en de Wereldbank allen de kaart trekken van structurele verankering van een sterk sociaal vangnet, kunnen wij enkel de hand reiken en vragen dat wij zo snel mogelijk hier positieve stappen kunnen nemen. Wij zien sociale dialoog als het mechanisme bij uitstek om hieraan een concrete bijdrage te leveren.

Vandaag is de Agenda 2030 van de Verenigde Naties, met haar 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's), meer dan ooit relevant. Ze vormen een duidelijke visie en tonen de weg naar veerkrachtige economieën en inclusieve en rechtvaardige samenlevingen. Herstelmaatregelen en investeringen moeten in overeenstemming zijn met de SDG's om duurzaam te zijn.

In dit kader onderschrijven wij en onze partnerorganisaties de internationale IVV campagne "**Time for 8**".

Om de impact op de werknemers in zowel de formele als de informele economie te beperken zullen wij in de toekomst blijven inzetten op waardig werk, 'veiligheid en gezondheid op de werkvloer' en op degelijke sociale beschermingsystemen.

De beste garantie blijft waardig werk, vooral met sociale bescherming voor iedereen. Voor ons toont een sterke tripartiete sociale dialoog de weg naar structurele oplossingen om de impact van crisissen te verzachten.

Beleidsverklaring Minister Kitir

Voor de vzw BIS staan er veel goede elementen in de beleidsnota van de Minister. Het meest relevant voor onze programma-aanpak zijn de verwijzingen naar:

- Waardig werk en sociale bescherming als **prioritaire thema's**
 - Vertrekken van een rechtenbenadering
 - België blijft de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) steunen, teneinde een transitie naar de formele economie mogelijk te maken voor een maximaal aantal mensen. Sociale dialoog is hierbij essentieel.
 - Belang van gendergelijkheid en het wegwerken van discriminaties
 - Aandacht aan klimaat
 - Nood aan meer synergie en complementariteit tussen de spelers van de Belgische ontwikkelingssamenwerking, met respect voor ieders eigenheid.
- Belangrijk voor ons is ook dat de minister in haar beleidsverklaring de nood aan stabiliteit, voorspelbaarheid en continuïteit naar voor schuift.

Op 29/10/2020, tijdens het SDG-Forum in België, organiseerden actoren van het GSK Waardig Werk workshops, in synergie met andere actoren. De drie vakbonden organiseerden, als lid van de GSK WW in synergie met het Europese vakverbond ETUC, het Internationale vakverbond ITUC en Perspective 2030 een workshop over de stand van zaken van SDG8 en de bijdrage van de privé sector hieraan.

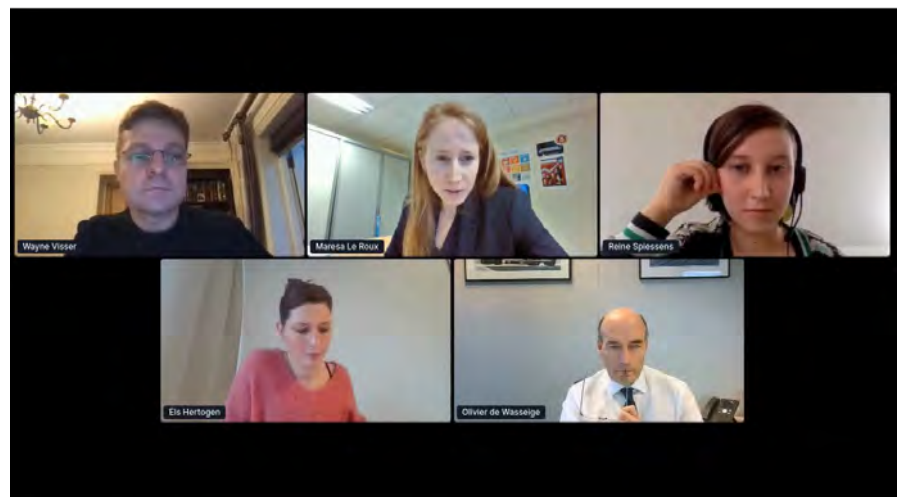
De focus van de workshop lag op het beleid rond SDG8 in België en Europa, de campagne #Timefor8 en de bijdrage van de privé sector aan de SDG's in het Belgisch beleid.

Betreffende dit laatste punt gaven wij onze vakbondsevaluatie en stand van zaken, deelden wij het instrument SUSTATOOL en sloten af met aanbevelingen en conclusies. SUSTATOOL is een instrument dat ingezet kan worden om werkgevers en werknemers een structuur te bieden hoe ze binnen hun bedrijf met de SDGs kunnen omgaan en welke duurzaamheidsthema's of

29/10/2020, tijdens het SDG-Forum in België, nemen wij deel als expert aan het SDG Forum slotdebat aangaande de bevindingen aangaande de SDG Barometer 2020. Deze nieuwe 2020 SDG Barometer, gepubliceerd door de UA, schetst het duurzaamheidslandschap op nationaal niveau met inzichten over de betrokkenheid van organisaties bij de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's).

Wij pleiten dat de SDG's worden opgenomen in de agenda van de overlegorganen.

SDG Forum 2020 - Stakeholder panel

Gemeenschappelijk Strategische Kader

Ter uitvoering van het Gemeenschappelijke Strategische Kader (GSK) nemen wij ook elk jaar deel aan een strategische dialoog met DGD, doorgegaan op 15 december 2020, om verantwoording af te leggen over:

- Welke synergie acties wij samen hebben uitgevoerd, met een focus gericht op activiteiten in Senegal en Burundi
- Collectief leertraject rond milieu en klimaat
- Overzicht vanuit de tussentijdse evaluaties
- Stand van zaken redactie GSK Waardig Werk 2022-2026
- Evaluatie GSK Waardig Werk

Mevrouw Deworme (Directeur DGD) eindigt met 3 te onthouden elementen:

- De rijkdom aan praktijken, veel meer dan we kunnen analyseren? Advies aan iedereen (Ngo's en Administratie): **communiceer meer met de buitenlandse posten.**
- Het vertrouwen dat wordt gecreëerd tussen de organisaties van het WW platform en de administratie. Dit vertrouwen is belangrijk en moet het mogelijk maken om te communiceren over de successen en mislukkingen die tot innovatieve praktijken leiden. De GSK WW toonde veel voorbeelden van innovatieve praktijken.
- Laten we accepteren **dat ons een spiegel wordt voorgehouden, en dat de zuidelijke partners ons een spiegel voorhouden.** Dit is alleen mogelijk met wederzijds vertrouwen.

Management Response: Tussentijdse externe evaluatie

Het doel van de tussentijdse evaluatie is tweeledig: i) het bieden van een gezamenlijk leerproces over het potentieel van de (sub)strategieën die worden gebruikt voor beleidsbeïnvloeding en ii) het bijdragen aan gezamenlijke besluitvorming over strategische en operationele aanpassingen voor het eigenlijke programma.

WSM/ANMC, IIAV en BIS *zijn blij met de tussentijdse evaluatie zoals uitgevoerd door South Research. Enerzijds bevestigt* deze evaluatie dat de strategische keuzes die aan het begin van dit programma zijn gemaakt de juiste waren. South Research leidt dit af uit het feit dat, ondanks zeer complexe en moeilijke contexten, de programmapartners en multi-stakeholdernetwerken reeds een aanzienlijke bijdragen hebben geleverd aan positieve veranderingen, zowel op politiek als op praktijkniveau. *Anderzijds* bevatten de aanbevelingen van de beoordelaars ook een aantal suggesties die ons in staat zullen stellen onze werking en werkmethodes te verfijnen, zodat we de veranderingen die we nastreven met onze partners nog beter kunnen realiseren. Over het algemeen zijn WSM, IIAV en BIS het eens met de 8 aanbevelingen die in het globale rapport zijn geselecteerd, en zullen ze de nodige maatregelen nemen om ze waar mogelijk op korte termijn (in het huidige programma) uit te voeren en zeker op langere termijn in het volgende DGD-programma. We maakten echter bedenkingen bij sommige aanbevelingen omdat we de redenering van de beoordelaars niet altijd volledig volgen of omdat onze ervaring in het veld ons verschillende inzichten geeft.

Meer specifiek aangaande vzw BIS merkte de evaluatie duidelijk op dat: **“haar strategie om zowel de actoren van de informele economie als de besluitvormers te informeren en te sensibiliseren, moet worden voortgezet. Het is belangrijk om actoren in de informele sector te overtuigen van het belang en de voordelen van formalisering.”**

We willen opmerken dat de haalbaarheid om bepaalde aanbevelingen uit te voeren de nodige financiële middelen vereist die niet altijd beschikbaar zijn in het huidige vijfjarige programmabudget en dus eerder geconcretiseerd zullen worden in het kader van een eventuele nieuwe programmacyclus.

Institutionele Dialoog

Voor het jaar 2020 zijn de programma activiteiten van de partnerorganisaties sinds eind maart tot september voor een groot stuk stilgevallen. Het gaat met name over programma activiteiten die gericht zijn op het organiseren van groepsactiviteiten zoals vormingen, manifestaties en deelnamen aan activiteiten waar reizen aan bod komen. Wij hebben een nieuwe planning voor het jaar 2020 met de partnerorganisaties opgemaakt.

Ten eerste willen BIS en de partners daarbij activiteiten van de eerste helft van het jaar verschuiven naar de 2de helft van het jaar 2020. Hiernaast kijken ze naar de mogelijkheden om een aantal activiteiten digitaal te laten doorgaan. Maar zij zullen ook een deel van de middelen van 2020 naar het jaar 2021 overdragen.

De vzw BIS overloopt haar 3 verbeteracties, zoals geïdentificeerd na afloop van de screening, met inachtneming van het certificatie-proces. DGD wijst erop dat de vzw BIS een positieve evolutie toonde door nu ook tijdens activiteiten zoals het seminarie op 24/10/2019 een bredere groep van actoren uit te nodigen.

De vzw BIS heeft een document met de nodige analyse rond COVID-19 en haar samenwerking voorafgaandelijk aan deze dialoog aan DGD overgemaakt. DGD laat weten zich flexibel op te stellen in de aanvragen vanuit de sector omtrent herschikkingen als gevolg van COVID-19.

BIS vermeldt dat ze al haar programma-indicatoren voor de eerste 3 jaar zeer goed en positief heeft behaald. De vzw BIS vindt het dus zeer spijtig te moeten vaststellen dat de COVID-19 crisis een zodanige impact heeft op bepaalde vooropgestelde indicatoren dat BIS haar 5-jaren-programma niet kan afwerken zoals gehoopt en voorzien. DGD had geen extra vragen omtrent dit agenda punt voor de vzw BIS.

Integriteit

De vzw BIS heeft GEEN klachten via haar meldpunt voor het jaar 2020 ontvangen.

Synergie actie: Just Transition Seminarie 23-24 jan 2020

Samen met de andere organisaties in het GSK Waardig Werk zette BIS in 2019-2020 zijn schouders onder een "verbetertraject" met het oog op gemeenschappelijk leren over de rol voor sociale bewegingen in klimaatverandering. Op 23 en 24 januari zetten we een seminarie op poten – in levenden lijve, zoals dat toen nog ging ! – met sprekers uit verschillende geledingen van de sociale beweging, om verschillende aspecten van de effecten van klimaatverandering toe te lichten en te zoeken naar antwoorden die Waardig Werk-actoren in Zuid en Noord kunnen bieden. BIS sprak verschillende contacten aan binnen het Internationaal Vakverbond, waardoor de syndicale stem goed werd gehoord:

Bert De Wel, van het Just Transition Centre, benadrukte dat we rechtvaardige transitie door en door moeten integreren in het dagelijkse werk, veeleer dan dit onderwerp als een bijkomende taak te beschouwen. We moeten niet trachten een soort tweede milieubeweging te worden, maar in ons gewoontelijke handelen, bijvoorbeeld de sociale dialoog, duurzaamheid nastreven.

Meerdere sprekers benadrukten hoe belangrijk het is dat sociale beschermingsystemen worden voorbereid op klimaatverandering, en mee de sociale en gezondheidsuitdagingen opvangen die de stijgende temperaturen met zich meebrengen.

Voor BIS was deze tweedaagse een aanmoediging om verder te gaan met het combineren van Aanbeveling 204 van de IAO (Transitie van de informele naar de formele economie) met het streven naar klimaatrechtvaardigheid (Just Transition).

Partnerschappen: Zuid-Afrika, Burundi en Senegal

Algemeen

Om aan een pandemie als COVID-19 het hoofd te bieden hebben wij een aantal stappen in samenspraak met onze partners ondernomen om hen via onze programmawerking te ondersteunen. COVID-19 betekent ook voor de niet-gouvernementele actoren een bijzondere uitdaging, zowel op beleids- als beheersmatig vlak. Stabiliteit en voorspelbaarheid in de regelgeving zijn daarom belangrijk. Tegelijkertijd vragen we ook de nodige flexibiliteit om in te spelen op de nieuwe uitdagingen. De beleidsnota van Minister Kitir gaf aan de ze de administratie zal vragen om in overleg met de sector te bekijken hoe de administratieve lasten voor de actoren beperkt kunnen worden!

Ter voorbereiding van het MJP 2022-2026

In het jaar 2020 hebben wij ook de eerste stappen ondernomen om ons nieuwe meerjarenprogramma voor te bereiden. Na de goedkeuring op de vzw BIS RvB/AV van 21 april 2020, hebben wij **er voor gekozen om**

Continentale Seminars

Afrique de l'Ouest

Du 11 au 13 novembre 2020, un séminaire virtuel continental Afrique de l'Ouest s'est tenu pour la planification du programme commun « Travail Décent » 2022-2026. Les organisations partenaires de MSI, à savoir le Burkina Faso et le Sénégal ainsi que sept autres pays partenaires de WSM et ACV y ont pris part. Conformément à l'agenda, les participants ont eu à valider diverses synthèses continentales élaborées à partir des résultats des ateliers nationaux. Des réflexions ont aussi été menées en travaux de groupes afin d'arrêter au niveau continental, les priorités thématiques et les besoins en renforcement de capacités et d'élaborer le plan de suivi de l'atelier. Les principales conclusions de l'atelier continental ont été l'identification de trois thématiques prioritaires, notamment la transition juste, le financement de la protection et la santé dans toutes les politiques qui feront l'objet de renforcement de capacité dans le prochain programme au niveau continental afin de permettre aux Organisations Partenaires d'en tenir compte progressivement dans leurs interventions.

Centraal Afrika

Ook de Centraal-Afrikaanse partners van BIS, WSM en ACV zagen zich genooddaakt over te gaan tot een digitale workshop om de prioriteiten voor de komende jaren af te stemmen. Ondanks de logistieke uitdagingen slaagden we erin programmaverantwoordelijken en gasten (zie foto) uit België, Burundi, Congo en Rwanda meerdere dagen constructief te laten uitwisselen.

vakbondspartners willen ook hier de nadruk leggen op rechtvaardige transitie, de financiering van sociale bescherming en aandacht besteden aan *“health in all policies”* - vrij vertaald: veiligheid en bescherming op het werk. Bekijken we de keuzes van *alle* partners in het gemeenschappelijk programma (mutualiteiten, sociale bewegingen), dan komen dezelfde thema's bovendien, met vooral aandacht voor sociale bescherming.

Aangezien de conclusies zeer gelijklopend waren met die uit West-Afrika, is ook in het volgende programma samenwerking op continentale schaal mogelijk. De gekozen thema's bieden bovendien perspectieven voor samenwerking met IVV-Afrika.

ZUID-AFRIKA

Partner sinds 2012

2 000 000 leden

COSATU

Congress of South African Trade Unions

De lockdown in Zuid-Afrika had grote economische gevolgen. Zuid-Afrika zit volop in de tweede golf. Het land met 58 miljoen inwoners telt nu ruim 46.300 coronadoden. Maar de oversterfte komt in de buurt van de 100.000!

De coronapandemie veroorzaakt wereldwijd grote economische schade, maar de neergang in Zuid-Afrika is bovengemiddeld dramatisch. In het tweede kwartaal is de Zuid-Afrikaanse economie bijna gehalveerd op jaarbasis, zo blijkt uit dinsdag gepubliceerde cijfers. Nooit eerder kreeg het land zo'n harde inkrimping van het bbp te verwerken. Een werkloosheid van meer dan 50 procent wordt gevreesd! Ook vele bedrijven houden niet stand.

Niet minder dan 2 à 3 miljoen Zuid-Afrikanen verloren tussen maart en juni hun baan: ruim één op de acht werkende mensen in het land. De economie van Zuid-Afrika kromp in het tweede kwartaal met 16,6%. En dat terwijl ook vóór de lock down al 30% van de Zuid-Afrikaanse arbeidspopulatie zonder werk zat. Honger, niet corona, is het grootste probleem voor de Zuid-Afrikaanse bevolking, met een steeds groter wordende ongelijkheidskloof. In Zuid-Afrika leeft meer dan de helft van de mensen van minder dan €2,50 per dag. In 2017 hadden 94,9% van deze 'chronische armen' in het land een zwarte huidskleur, zo blijkt uit het recente VN-rapport "Covid-19 in South Africa: socio-economic impact assessment."

Om hiervoor een tegengewicht te vinden heeft COSATU, via de Zuid-Afrikaanse Nationale Arbeidsraad een aantal tegemoetkomingen voor de werkers bekomen; Zo bijvoorbeeld:

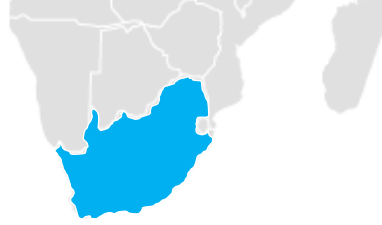
- Basis inkomen uitkering van 350 rand (35€) p/m
- Uitbreiding van de werkloosheidsuitkering

De Zuid-Afrikaanse vakbonden moesten tegen een snel tempo niet enkel hun eigen werking met de nodige veiligheidsvoorschriften aanpassen, maar ook de digitalisering versnellen.

Tijdens de lock down heeft COSATU voornamelijk ingezet op de veiligheid van het eigen bureau en personeel, door een aankoop van "PPE's".

Na een versoepeling van de lock down heeft COSATU een actie georganiseerd op 7 oktober, de Internationale dag voor waardig werk.

COSATU: Belangrijke verwezenlijkingen

In de eerste 3 maanden voor de lock down heeft COSATU een "Campaign Organising Coordinating Committee" workshop georganiseerd gericht op GBV en de ratificatie van de IAO C.190 en hiervoor het nodige campagnemateriaal ontwikkeld, afgedrukt en verspreid onder de provinciale bureaus. Dit naar aanloop van de 8 maart Internationale Vrouwen Dag:

COSATU heeft ook haar campagne tegen Gender-gerelateerd geweld blijven voorzetten in het jaar 2020.

Met de versoepeling van de lock-down heeft COSATU een reeks van 3 provinciale roll-out workshops georganiseerd rond rekrutering van kwetsbare leden:

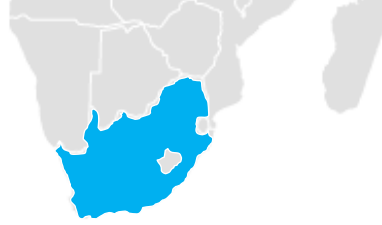
- Vrijstaat, 21-22 okt. 2020, met 50 deelnemers
- Polokwane, 19-20 nov. 2020, met 76 deelnemers
- Mpumalanga, 7-9 dec. 2020 met 74 deelnemers

Hiernaast hadden ze ook de volgende acties:

- Online Collective Bargaining Conference, van 11-13 nov 2020 georganiseerd,
- Internationale Strategic Conference, met deelname van 40 participanten
- Train the Trainer seminarie van 27-29 nov. 2020, met deelname van 120 vakbondsafgevaardigden

@COSATU Today @_cosatu · 25m
 #COSATU remains a shield of all workers across all sectors of the economy and we going to the #COSATUCollectiveBargainingConference to debate to strengthen worker's voices, including all vulnerable people and the poor @SAMedicalAssoc @SADTUKZN @COSATUSSONLINE @CosatuKzn @CWU_RSA

SACCAWU

South African Commercial, Catering and Allied Workers Union

De hotel-, horeca- en toeristische sectoren waar SACCAWU zich voor ons programma organiseerde werd zeer zwaar getroffen. Van de 320.000 formele tewerkgestelden in de sector geeft de CCMA aan dat er tegen juli 2020 (eerste 4 maanden sedert de Corona lock down) reeds meer dan 11.000 ontslagen waren! De totale inkomsten voor de sector zijn in november 2020 met 65,5% gedaald ten opzichte van november 2019.

Het grote banenverlies had een negatieve impact op de lidmaatschapsgroei van SACCAWU voor het jaar 2020. Dit zal een rol spelen in het vermogen van SACCAWU om hun indicator van het jaar 2021 betreffende lidmaatschapsgroei te bereiken.

Ondanks deze zeer precaire situatie slaagde SACCAWU erin om via sociale dialoog een nieuwe cao te onderhandel met een nieuw paritaire comité (PC) tot resultaat, waarbij de regering de cao van de nieuw gevormde onderhandelingsraad uitbreidde tot alle werkgevers - ook degenen die geen deel uitmaken van het PC. Dit werd gepubliceerd in het staatblad van 18/12/2020. Dit voorziet in nieuwe regels voor de beloning van werknemers, waaronder een nieuwe vereiste om een decemberbonus te betalen en een reeks nieuwe voordelen (zoals wekelijkse betalingen voor schone uniformen en transportvergoeding voor late ploegendienst!)

Deze sectorale CAO is een enorme overwinning voor de werkers in de horeca!

De CAO van deze nieuw-gevormde onderhandelingsraad geeft een aantal extra voordelen aan ALLE werknemers in de sector, ongeacht of hun contract voltijds, deeltijds of een commissaris is.

Belangrijke verwezenlijkingen

SACCAWU was ook in staat om:

- 333 personeelsleden en shopstewards op te leiden gericht op capaciteitsversterking m.b.t. CAO onderhandelingen
- 8 provinciale workshops te organiseren, met 212 deelnemers, gericht op bescherming van rechten van kwetsbare werkers in de sector
- Een workshop over afstandsonderwijs, assessor & moderator voor online training, met 30 deelnemers, zowel een opleiding van het *National Education Committee* (NEC) met 30 deelnemers
- Twee juridische workshops over het omgaan met COVID-19-gerelateerde arbeidsklachten, met 61 deelnemers

Daarnaast investeerde SACCAWU in het:

- ◆ verbeteren van hun website
- ◆ Hun internetinfrastructuur
- ◆ de veiligheid van het eigen bureau en personeel, door een aankoop van "PPE's".

BURUNDI

Partner sinds 2009

170 000 leden

FNTT-SI

Fédération Nationale des Travailleurs du Transport du Social et de l'Informel

Contexte politique

L'année 2020 était fort mouvementée au Burundi. Tandis que l'actualité mondiale semblait se résumer au COVID et confinement, la campagne électorale battait son plein dans ce pays. Certains espéraient des débuts de sortie de la crise socio-politique dans lequel le pays a sombré depuis 2015 – espoirs encore nourris par le décès inopiné du président sortant. Or, le candidat du régime s'est, depuis son installation à la présidence en août 2020, limité à des mesures cosmétiques, tout en installant un gouvernement de « durs ».

COVID-19

Le Burundi affiche des tendances atypiques en ce qui concerne la maladie du COVID-19. Si le pays a certainement connu des cas de COVID, le gouvernement a longtemps limité ses mesures à la fermeture des frontières.

Les partenaires sociaux et nos syndicats

partenaires ont appelé le gouvernement à prendre des mesures préventives plus strictes, à limiter les effets ravageurs sur le plan économique de la crise sanitaire mondiale, et ont mené des campagnes de sensibilisation auprès de leurs affiliés et de la population – malgré la volonté affichée du gouvernement de continuer les rassemblements publics comme si de rien n'était pendant la campagne électorale, et des mises en garde violentes à l'adresse de ceux qui appelaient à plus de prudence.

Ainsi, les activités prévues, les formations, les réunions et le plaidoyer ont continué au Burundi, tout en investissant dans des mesures-barrières et en veillant à la distanciation. Des gels assainissants, des masques buccaux, des stations lave-mains ont été mis à disposition à toutes les permanences provinciales, afin d'assurer que les activités se tenaient en limitant le risque de contaminations.

Les campagnes de sensibilisation se sont évidemment étendues au-delà des seules activités syndicales. Comme les activités économiques devaient continuer, les syndicats n'ont pas épargné les bons conseils aux travailleurs qui, quasi spontanément, ont renforcé les timides mesures de santé et sécurité au travail – distanciation, et surtout : hygiène.

Heureusement, si le gouvernement était réticent à déclarer l'état d'urgence sanitaire, les syndicats ont trouvé des alliés dans les organisations des employeurs, avec qui ils ont propagé les mêmes messages.

Cependant, même en absence de suspension des activités économiques quotidiennes, le Burundi n'a pas été épargné des effets économiques de la crise mondiale du COVID. Confiné dans ses frontières, le commerce burundais a connu un déclin considérable qui est allé de pair avec une inflation dramatique, à cause de la pénurie de biens importés. En absence de mesures de support gouvernementales, les travailleurs de l'économie ont été lourdement frappés par cette crise.

palpables aux problèmes quotidiens des travailleurs (électrification ou assainissement des lieux de travail, interdiction (!) de tracasseries policières, ...) se fait remarquer, ce qui indique la professionnalisation des négociateurs au niveau des provinces.

Au niveau national, deux avancées remarquables sont à noter : peu après la mort du président sortant, la nouvelle est sortie qu'il avait – finalement – signé et promulgué le nouveau Code de protection sociale. Grâce à l'implication de notre partenaire dans son élaboration, ce Code prévoit une couverture pour les travailleurs de l'économie informelle. Ces travailleurs, très vulnérables, ont dorénavant accès à différents régimes de protection sociale qui garantissent une assurance maladie, vieillesse et risques du travail!

POLITIQUE
Code du travail : une innovation saluée
 mais...

Iwacu, 1 octobre 2020

01/10/2020 Felix Haburiyakira Commentaires fermés

L'Assemblée nationale a analysé et adopté, jeudi 17 septembre, le projet de loi portant révision du Code du travail. Parmi les innovations phares figure la prise en charge des employés de maison. Satisfecit pour les bénéficiaires, mais des doutes du côté des employeurs quant à sa mise application.

« Les travailleurs et les employeurs de maison et du secteur informel ne sont pas pris en charge par le code en vigueur. Le choix actuel étant de les faire entrer dans le code du travail. Il faut mettre en place des lois spécifiques », a indiqué Domine Banyankimbona, ministre de la Fonction publique et du travail dans son exposé des motifs lors des questions orales à l'hémicycle de Kigobe. Elle fait savoir que le code vient mettre en place des mesures de protection des employés de maison. Ces derniers doivent désormais bénéficier d'un contrat de travail écrit.

Ainsi, l'alinéa 2 de l'article 2 stipule : « Les relations entre les travailleurs et les employeurs de maison et du secteur informel sont également régies par le présent code dans la limite des lois particulières qui leur sont applicables. »

Le nouveau parlement, de son côté, a repris le travail de la dernière législature et a finalisé le Code du Travail. Avec la promulgation de ce Code, qui reconnaît l'existence des travailleurs de l'économie informelle et leur accorde des droits, s'achève un long combat du partenaire.

Malgré l'instabilité politique du printemps, et face à la crise économique qui s'est encore aggravée depuis l'été 2020, les syndicats partenaires ont continué leurs efforts pour l'amélioration des conditions de travail et de vie des travailleurs de l'économie informelle. Du niveau local jusqu'au niveau national, les efforts d'organisation et de négociation ont continué.

Si les organisations syndicales ont continuellement dû défendre leur indépendance politique contre des tentatives d'ingérence, elles ont pu continuer la formation des responsables locaux et provinciaux dans le domaine de la gestion, ce qui s'est entre autre fait sentir dans l'augmentation du nombre d'affiliés, et la proportion croissante d'affiliés qui sont en règle avec leurs cotisations. En même temps, une augmentation des conflits résolus au niveau local, apportant des solutions

Belangrijke verwezenlijkingen

In 2020:

- Zette de ledengroei van de FNNT-SI en zusterfederaties zich gestaag door (+5%)
- Werden 65 collectieve arbeidsconflicten beslecht in het voordeel van de werkers
- Kon de partner alle geplande activiteiten laten plaatsvinden, dankzij doorgedreven voorzorgsmaatregelen tegen COVID-19
- Werden de nodige stappen gezet voor de aansluiting bij de internationale vakbondsfederaties van het huispersoneel en de bouw/hout.
- Werden een nieuw arbeidswetboek & sociale-beschermingswetgeving van kracht, zodat ook informele werknemers een statuut krijgen

SENEGAL

Partenaire depuis 2005

76,000 membres

CNTS - Confédération Nationale des Travailleurs du Sénégal

A l'instar de beaucoup de pays, le Sénégal n'a pas été épargné par la COVID-19. Le premier patient positif a été signalé en mars 2020, enclenchant, ainsi l'instauration de mesures barrières par le gouvernement pour ralentir la propagation du virus. Parmi ces mesures, on note la fermeture des frontières aériennes et terrestres, des écoles et universités, des marchés et commerces, l'interdiction des déplacements interurbains et des rassemblements. L'état d'urgence assorti à un couvre-feu national s'en est suivi. Un fond d'aide alimentaire et économique pour les particuliers et les entreprises de 200 milliards de FCFA (environ 304,9 million €) a été affecté aux actions de réduction des effets de la pandémie sur l'économie nationale. Dans un pays où la majorité de la population dépend à 90 % de l'économie informelle, ces restrictions ont créé un « drame social », d'autant plus que les fonds de solidarité ne suffisent pas à couvrir tous les ménages pauvres impactés par la COVID-19. Ainsi un assouplissement des règles initialement prévu a été instauré malgré la présence encore évidente du virus. Même si le secteur informel paie très peu d'impôts directs, il contribue fortement à l'impôt indirect, qui constitue la part la plus importante des recettes fiscales. La Covid-19 a mis en exergue les faiblesses de l'Etat du Sénégal dans son système de protection sociale, dans ses stratégies de réduction de la pauvreté, des inégalités et du chômage. La CNTS a tout de suite pris part à la campagne de sensibilisation de la COVID-19 à travers la diffusion de déclarations, de communiqués de presse et de vidéos sur les gestes barrières et les mesures sanitaires. De nombreuses consultations avec le gouvernement ont pu aboutir à des réponses favorables aux doléances tel que la provision de 300 bus pour pallier aux énormes problèmes de transport que rencontrent les travailleur.euse.s depuis le début de

l'état d'urgence. Les délégué.e.s et responsables syndicaux ont maintenu les activités syndicales car beaucoup de travailleur.euse.s restent impacté par la pandémie surtout ceux et celles de l'industrie touristique. En effet, Le tourisme au Sénégal est la deuxième source de devises après la pêche, représente 6 % du PIB et génère plus de 100 000 emplois. C'est pourquoi la relance du secteur du tourisme est une priorité, du fait des emplois formel et informel qu'il génère. En ce sens, la CNTS a organisé une journée de réflexion sur

l'emploi et la résilience dans ce secteur. Les organisations patronales, les ministères du travail, du tourisme et de la transformation de l'économie informelle y ont pris part. Le constat d'une chute de l'activité économique dans

l'industrie touristique, caractérisée par une forte intensité de main-d'œuvre, se traduit, pour les travailleur.euse.s, par des réductions drastiques du temps de travail, des pertes d'emplois potentiels et des défis croissants en matière de travail décent. Les travailleurs indépendants et de l'économie informelle représentent près de 60 % des travailleurs du sous-secteur de l'hôtellerie et constituent les premiers intervenants dans la chaîne d'approvisionnement. Un chiffre qui illustre la grande vulnérabilité face à la crise économique actuelle car ceux-ci jouent un rôle important en tant que fournisseurs d'emplois. Il ressort de cette journée de réflexion, l'engagement du gouvernement à un financement à hauteur de 50 milliards FCFA (environ 76,22 millions d'€), pour des investissements dans le cadre de la relance.

Le Sénégal aménage son droit du travail durant la pandémie...

L'Etat du Sénégal a adopté une ordonnance aménageant des mesures dérogatoires au licenciement et au chômage technique durant la période de la pandémie de la COVID-19 qui poursuit un double objectif : garantir la rémunération pendant la période de chômage technique ; et éviter que la persistance de la crise sanitaire débouche sur un cycle de licenciements massifs pour motif économique.

Les jeunes de la CNTS se mobilisent pour une Form'Action pour des entreprises Eco-responsable pour un développement durable par une formation des délégué.e.s et par une marche de sensibilisation sur le tri sélectif et la nécessité du reboisement.

Réalisations

- La CNTS a négocié la mise en place d'un plan de coopération entre le HCDS et la CNTS afin d'e renforcer la représentation de l'économie informelle de la CNTS dans cette structure
- La CNTS siège désormais au Comité Nationale sur les changements climatiques
- Organisation d'un atelier de planification nationale avec les acteurs du réseau multi acteurs de protection social et d'un atelier continental de planification de Afrique de l'Ouest
- Création du ministère en charge de l'Artisanat et de la Transformation du secteur informel après les travaux menés lors de l'atelier du BIT et du HCDS fin 2019
- Relecture du code du travail
- Des visites de terrain (S&E) dans les 14 régions du Sénégal, et 14 rencontres sur les conflits de terrain
- Campagne de sensibilisation COVID-19 et Equipement digital de l'UG et des guichets du SEI
- 62 femmes et jeunes ont été formé.e.s au leadership
- 43 permanents et délégué.es ont été formé.e.s à la consultation avec la base
- 28 permanents de l'informel formé.e.s aux techniques de négociation nationales
- 115 délégué.e.s ont participé à la form'action sur les changements climatiques
- 45 Délégué.e. formé.e.s sur l'application & le suivi CCT sécurité privé et à la réactualisation du CCT Bois & Batiment

Vers la ratification de la C190...

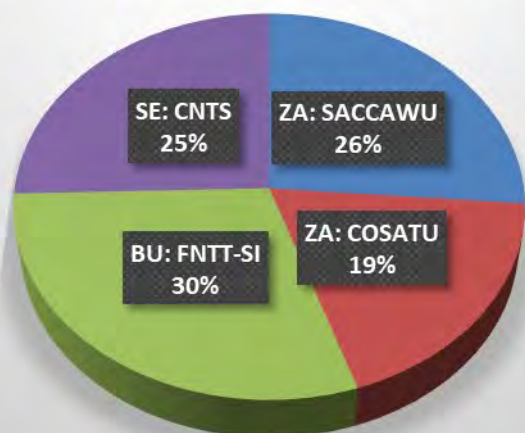
Le Comité National des femmes de la CNTS a été reçu aujourd'hui par le Ministre du Travail, du dialogue social et des relations avec les Institutions. cette rencontre s'inscrit dans le cadre de la ratification de la Convention 190

12.02

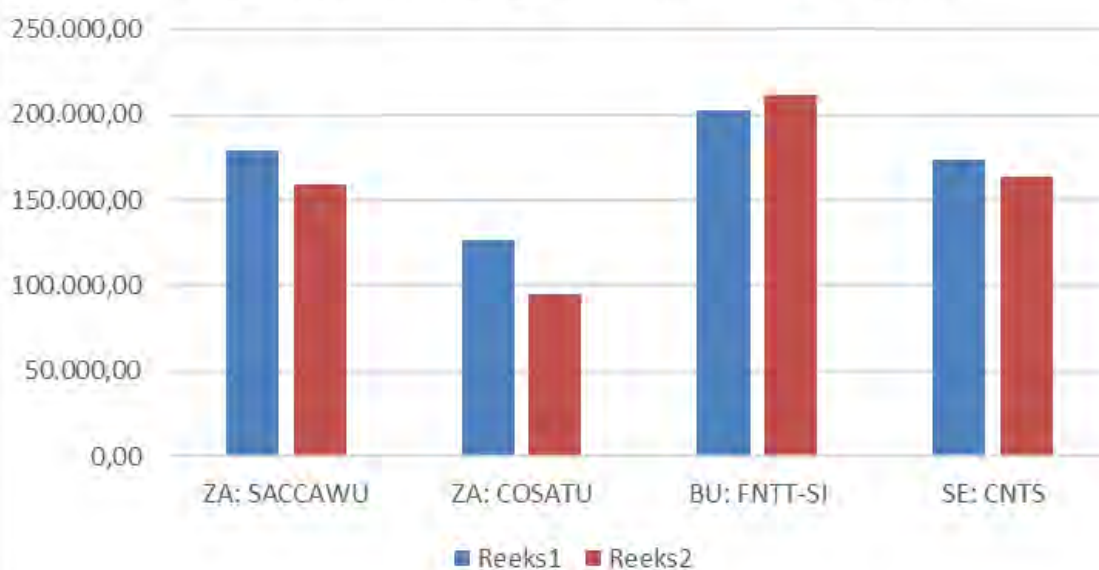

Le comité des femmes de la CNTS a mené de nombreuses activités pour soutenir les travailleuses vulnérables fortement impactées par la COVID-19. L'accentuation des cas de harcèlement et de violences dans ce contexte les conduit à mener établir la stratégie de plaidoyer pour la ratification de la C190. C'est dans ce cadre, qu'elles ont pu rencontrer le ministre du travail pour un échange et une sensibilisation en vue de la ratification de cette convention. Une déclaration lui a été remise suite à cette rencontre.

Budgetverdeling per partner voor het jaar 2020

Budget vs reële uitgaven voor het jaar 2020

Uit de Tabel “Opvolging van de budgettaire aanpassingen - juli 2020” blijkt dat de vzw BIS voor de verschuiving van de 30.000 euro vanuit beheerskosten werking, naar evaluatie & audits een officiële goedkeuring van DGD moest verkrijgen. De verschuiving op deze budgetpost wordt aangevraagd gezien de vzw BIS een “over-budgettering” gemaakt heeft op de budgetpost “Beheerskosten werking” en een “onder-budgettering” voor de financiering van de eindevaluatie per ‘outcome’ in 2021., en is goedgekeurd.

De vzw BIS stelde dat haar eerst “online” controle al bij al goed is verlopen, en vraagt aan DGD waarom wij niet langer een officieel schrijven vanuit DGD krijgen wanneer een financiële controle als ‘afgerond’ wordt beschouwd. Wij hebben dit noch voor het controlejaar 2017, noch voor 2018 ontvangen.

DGD geeft aan dat de dossiers rond de financiële controle voor het jaar 2018 in de afrondende stadia zijn en de vzw BIS binnenkort een antwoord zal krijgen.

Tot op heden (December 2020) hebben wij dit nog niet ontvangen.

5 jaar SDG's - de ACLVB/vzw BIS draagt mee bij tot de verwezenlijking van de Verenigde Naties Agenda 2030

Op 25 september 2020 vieren de Verenigde Naties de 5de verjaardag van haar Agenda 2030, of de SDG's (Sustainable Development Goals = Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen). Ook de ACLVB heeft haar krachten voor dit initiatief gebundeld om de SDG's op de overlegorganen brengen.

In 2019 organiseert de vzw BIS in samenwerking met de ACLVB en Comé 10 lessen rond "SDGs in het bedrijfsleven", in het kader van een Europees Sociaal Fonds (ESF) project. Dit project valt onder het Vlaamse overheidsbeleid van het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO), met als doelstelling een tool aan te bieden die het creëren van een alomvattende en gebruiksvriendelijke, maar generieke duurzaamheidsaanpak voor bedrijven mogelijk maakt. De vraag die wij als vakbond ons stellen is: hoe maken wij de SDG's tot een onderdeel van onze syndicale werking? En hoe brengen wij als ACLVB vakbondsafgevaardigden dit thema aan bod op onze overlegorganen?

Maar hoe nu aan de slag gaan?

Om de SDG's tot een onderdeel van onze syndicale werking te maken kijken wij naar de SUSTATOOL, een tool die ontwikkeld werd door de Universiteit Antwerpen met de steun van de Vlaamse overheid. Tijdens deze vorming leren de vakbondsafgevaardigden de tool kennen, leren ze hoe je er binnen je bedrijf mee kan omgaan en welke duurzaamheidsthema's of -acties je kan kiezen om op de agenda van de overlegorganen te plaatsen en de link met de Sustainable Development Goals te leggen.

Tijdens de 10 lessen over de SUSTATOOL, waaraan 251 cursisten deelnamen, werden er tal van duurzaamheidsacties gedeeld. Ze gaven input over welke acties er al binnen het bedrijf plaatsvinden. Wat willen ze dat er nog kan gebeuren? Hoe breng je dit op de overlegagenda tijdens de ondernemingsraad of CPBW? En hoe formuleer je dat als een win-win?

Na afloop van de lessenreeks blijkt dat de meeste bedrijven op de volgende **3 duurzaamheidsthema's** werken: **mobiliteit, milieu, en veiligheid & gezondheid**. Hiertoe kunnen wij vaststellen dat, gezien er stappen worden genomen binnen de bedrijven op deze drie thema's, er door **sociale dialoog** wordt bijgedragen aan het bereiken van de SDG 3 (gezondheidszorg), SDG 4 (Kwaliteitsvol onderwijs = levenslang leren), SDG 8 (Waardig Werk), SDG 11 (duurzame steden & gemeenschappen = goede mobiliteitsbeleid), SDG 12 (duurzame consumptie & productie), en SDG 13 (Klimaat).

Wat hebben wij geleerd?

Rond duurzaamheid werken is een lange termijn traject, vraagt planning en de nodige goede wil!

- Begin klein, "de collega's binnen ons bedrijf hebben ervoor gekozen om de snoep en chocolade met Pasen en Sinterklaas in te leveren voor een fruitmand per maand"!
- "Het nam 3 jaar in beslag, maar wij hebben een fiets lease plan onderhandeld voor alle werknemers binnen het bedrijf!"
- Soms moet het gaan over een win-win; "bij ons bedrijf hebben wij een tekort aan parkeerplaatsen. Door een mobiliteitsplan uit te rollen hebben wij alternatieven zoals een fiets lease en fietsvergoeding aan de werknemers kunnen aanbieden."

Fonds Sectoriels de l'industrie alimentaire

L'arrivée de la Covid-19 a eu un impact incommensurable sur les femmes au Sénégal, tant au plan social qu'économique. En effet 75% des sénégalaises évoluent dans le secteur informel et les mesures de confinement ont entraîné une baisse partielle et parfois totale de leurs revenus, alors qu'elles ne bénéficient d'aucune assurance-risque. Les transformatrices de produits locaux voient

leurs activités se réduire de manière drastique et ont dû s'adapter à la nouvelle situation, notamment par la vente via les réseaux sociaux et la production de produits conservables.

En 2020, le Fonds sectoriel de l'industrie alimentaire nous a permis de renforcer les capacités des femmes transformatrices de la région de Kaolack, l'une des 14 régions administratives du Sénégal. Située dans le centre-ouest du pays, elle est frontalière avec la Gambie, à cheval sur la zone sahélienne Sud et la zone soudanienne Nord. La région de Kaolack s'étend à trois départements Kaolack, Nioro du Rip et Guinguinéo. Avec une superficie d'environ 5 357 km², sa population est de 960 875 habitants et est essentiellement rurale avec 64,5% de la population totale de la région ; ce qui explique l'importance du secteur primaire. Elle est ainsi la quatrième région la plus peuplée du Sénégal avec une densité moyenne de 179 habitants/km². Les femmes représentent 50,6 % de la population et sont très actives dans la transformation alimentaire des produits agricoles et céréaliers. Ces activités relèvent essentiellement de l'économie informelle.

La pertinence ponctuelle du projet s'est trouvé dans le fait d'améliorer les conditions de travail, d'hygiène, de santé et de sécurité des femmes dans la production de produits céréaliers transformés mais aussi de lancer une dynamique d'intégration socio-économique et de résilience (face à la COVID-19) par un renforcement des capacités techniques, de gestion et de marketing:

- ◆ **80 femmes issues des 3 départements de Kaolack sont formées sur l'hygiène, la santé et la sécurité au travail, la comptabilité et le marketing**
- ◆ Les 3 départements de Kaolack sont équipés en matériel de transformation pour augmenter la production et améliorer les conditions de travail
- ◆ Près de 450 femmes ont accès à la coopérative de production dans chacune des 3 départements de Kaolack
- ◆ **Environ 5000 transformateurs et transformatrices de l'agroalimentaire informel sont sensibilisé.e.s sur la COVID 19 (mesures sanitaires et sécuritaires, hygiène santé et sécurité au travail mais aussi sur la nécessité d'adopter des mesures de résiliences pour faire face à la pandémie).**

VOORUITKIJKEN NAAR 2021

Nieuw meerjarenprogramma 2022-2026

WSM/ANMC, ACVi en BIS engageren zich om een nieuw thematisch gemeenschappelijk programma Waardig Werk 2022-2026 samen uit te werken, met voor de vzw BIS een speciale focus op sociale dialoog om de formalisering van de informele economie te realiseren.

Post-Covid-19

Een perspectief bieden aan alle kwetsbare werkers staat centraal voor het jaar 2021. Wij willen inzetten op OHS (Occupational Health & Safety) als een fundamenteel recht, verankerd in een kern IAO conventie!

Decennium van actie—tijd voor een nieuw sociaal contract

Met nog minder dan 10 jaar om de Agenda 2030 te bereiken, willen wij extra inzetten op sterkere werknemersrechten, met aandacht aan gendergerelateerd geweld en een rechtvaardige klimaattransitie.

TEAM

Olivier Valentin

Voorzitter vzw BIS

Maresa Le Roux

Coördinator Internationale Samenwerking

Katy Fall

Project Verantwoordelijke, West Afrika

Joris Verschueren

Project Verantwoordelijke, Centraal Afrika

Sanâa Thami

Administratief medewerkster

VZW BIS

Boudewijnlaan 8 - 1000 Brussel

00 32 2 509 16 00

O/N°0478060441 RPR Brussel

<http://www.aclvb.be/nl/homepage-bis>

<https://www.cgsלב.be/fr/accueil-msi>

Belgium

partner in development